Artikel 45 vragen - Problematiek eigen drank op gratis Zwolse evenementen

Geacht college,

Zwolle kent een aantal grote, gratis toegankelijke evenementen die door de horeca zelf worden georganiseerd en gefinancierd, zoals het Straatfestival. Deelnemende horecaondernemers regelen en betalen podia en artiesten, terwijl bezoekers gratis kunnen komen kijken. Uit twee recente artikelen in De Stentor[1] over het Straatfestival blijkt dat dit model onder druk staat: steeds meer bezoekers nemen eigen drank mee in plaats van consumpties te kopen, waardoor de financiële basis waarop deze evenementen draaien wordt uitgehold.

Voor Volt Zwolle is de kernvraag hoe we ervoor zorgen dat grote gratis evenementen in Zwolle zowel gratis toegankelijk als financieel levensvatbaar blijven, nu de horeca die dit mede mogelijk maakt de kosten ziet oplopen terwijl de inkomsten teruglopen. Dat kan langs verschillende lijnen worden aangepakt: afspraken met supermarkten en andere detailhandel, afvalbeleid en statiegeld, tijdelijke afzettingen en controles waar dat praktisch kan, en eventueel beperkingen op alcoholverkoop als één van de mogelijke instrumenten.

Ondernemers reageren wisselend op het probleem, en dat verschil hangt sterk samen met de fysieke opzet van hun locatie. Op een afsluitbaar plein als het Rodetorenplein worden bezoekers met eigen drank inmiddels bij de ingang geweerd door beveiliging. Bij een open plein als de Melkmarkt is diezelfde aanpak volgens de betrokken ondernemers niet uitvoerbaar en speelt dit probleem ook op bij feesten als Koningsdag en carnaval.

Vergelijkbare problematiek speelde de afgelopen jaren bij de Vierdaagsefeesten in Nijmegen, eveneens een groot gratis toegankelijk evenement dat mede door de horeca wordt gefinancierd. Nijmegen heeft daar twee maatregelen voor getroffen: (1) tassencontroles door beveiliging, uitsluitend toegestaan op het afgesloten festivalterrein en niet op de openbare weg; en (2) een tijdelijke wijziging van de APV waardoor supermarkten en andere detailhandel in een afgebakend deel van de binnenstad gedurende het evenement geen alcohol mogen verkopen.[2]

1. Is het college bekend met de berichtgeving in De Stentor over de klachten van Zwolse horeca ondernemers over meegebracht eigen drank tijdens gratis toegankelijke evenementen zoals het Straatfestival?
2. Herkent het college dat deze problematiek breder speelt dan alleen het Straatfestival? Heeft het college signalen ontvangen dat een vergelijkbaar probleem zich voordoet tijdens Koningsdag en Bevrijdingsdag, zoals door een betrokken ondernemer aangegeven?

---

1 https://www.destentor.nl/zwolle/bezoekers-nemen-eigen-drank-mee-naar-gratis-festival-horeca-in-zwolle-woest-zo-kan-het-niet-langer~a950f2dc/ https://www.destentor.nl/zwolle/duizenden-trekken-naar-straatfestival-zwolle-maar-een-regel-zorgt-voor-gemor-eigen-drank-verboden~a4f16f4f/

2 https://nijmegen.bestuurlijkeinformatie.nl/Document/View/af93e37d-530f-4cf6-9ca5-9fa766594112 https://nos.nl/artikel/2569148-nijmegen-legt-alcoholverkoop-aan-banden-tijdens-vierdaagsefeesten

3. Heeft het college contact gehad met de organisatie van het Straatfestival, ZwolleFonds en/of individuele horecaondernemers over deze problematiek? Zo ja, wat kwam daaruit naar voren? Zo nee, is het college bereid dit gesprek op korte termijn te voeren?
4. Beschikt het college over gegevens of inschattingen over de hoeveelheid zwerfafval (blikjes, flesjes) die tijdens en na het Straatfestival en vergelijkbare evenementen wordt achtergelaten in de binnenstad, en over de kosten die daarmee gemoeid zijn voor handhaving en gemeentelijke reiniging?
5. Herkent het college het beeld dat de mogelijkheden om eigen drank te weren sterk verschillen per locatie, afhankelijk van of een plein wel of niet af te sluiten is? Een open en toegankelijke binnenstad is ook een kwaliteit op zich; welke mogelijkheden én beperkingen ziet het college om ondernemers die door de fysieke opzet van hun locatie geen eigen controle kunnen organiseren te ondersteunen - bijvoorbeeld via vergunningverlening of tijdelijke afzettingen - zonder dat de binnenstad daarmee minder open wordt?
6. Is het college bekend met de maatregelen die de gemeente Nijmegen heeft getroffen rond de Vierdaagsefeesten, te weten tassencontroles op het afgesloten festivalterrein en een tijdelijk alcoholverkoopverbod voor detailhandel in de binnenstad? Is het college bekend met de door Nijmegen gerapporteerde afname van overlast én zwerfafval na invoering van deze maatregelen?
7. Is het college bereid te onderzoeken welke maatregelen - waaronder eventueel een tijdelijk verkoopverbod voor alcohol door supermarkten en andere detailhandel in (een deel van) de Zwolse binnenstad, gedurende de duur van het Straatfestival en vergelijkbare evenementen - effectief, proportioneel en juridisch haalbaar zijn? Kan het college daarbij zowel het financiële argument van de horeca als het zwerfafval-argument meewegen, en tegelijk ingaan op de zorg dat inwoners van de binnenstad gewoon hun boodschappen moeten kunnen doen?
8. Is het college bereid deze vragen te betrekken bij de evaluatie van het Straatfestival 2026, en de raad hierover te informeren, mede met het oog op carnaval, Koningsdag en Bevrijdingsdag 2027?

Met verbindende groet,

Cankut Ercan
Fractievoorzitter Volt Zwolle

Bas de Groot
Burgerraadslid Volt Zwolle